

Wetenschappelijk Onderzoek- en
Datacentrum

Factsheet 2026-7

Online bijlagen bij Factsheet Ontwikkelingen in arbeidsmarktparticipatie en taalvaardigheid van Oekraïense vluchtelingen in Nederland

Auteurs: Wybren Nooitgedagt, Hannah Oijevaar en Ben van Enk

Inhoud

Bijlage 1	Methodologische verantwoording	3
Bijlage 2	Variabelenselectie	6
Bijlage 3	Onderliggende cijfers	9

1 Methodologische verantwoording

1.1 Achtergrond en opzet

In deze factsheet baseren we ons op gegevens uit een grootschalige en representatieve enquête, uitgevoerd in het kader van het Longitudinaal Onderzoek Cohort Oekraïense Vluchtelingen (LOCOV). Dit meerjarige onderzoeksproject wordt uitgevoerd door een samenwerkingsverband bestaande uit het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) op aanvraag van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Er wordt gebruikgemaakt van twee waves dataverzameling, uitgevoerd in 2023 en 2025 onder dezelfde groep Oekraïense vluchtelingen. Daarnaast is voor het berekenen van de feitelijke terugkeer in de populatie van Oekraïense vluchtelingen uit ons cohort gebruikgemaakt van de asielcohorten dataset van het CBS (versie 201401-202410).

1.2 De steekproef en dataverzameling

Het veldwerk voor beide waves van de LOCOV survey werd uitgevoerd door veldwerkbureau Labyrinth. Het CBS voerde de steekproeftrekking, -update en weging uit. De doelpopulatie voor wave I bestond uit mensen met de Oekraïense nationaliteit die 15 jaar en ouder zijn, zich tussen 24 februari 2022 en 1 juli 2023 hebben gevestigd in Nederland en ingeschreven stonden in de Basisregistratie Personen (BRP) op 1 juli 2023. Mensen met meerdere nationaliteiten waarvan één Oekraïens is, behoren ook tot doelpopulatie, tenzij een van die nationaliteiten de Nederlandse nationaliteit is. Individuen uit deze populatie zijn via een enkelvoudige aselechte steekproef geselecteerd om benaderd te worden voor deelname aan de enquête. De steekproef is daarna nog een keer geactualiseerd op 1 november 2023, waarbij personen die tussen 1 juli en 1 november het land hebben verlaten of zijn overleden, zijn verwijderd. De daaruit resulterende brutosteekproef bestond uit 6.000 personen. Daarvan hebben in totaal 3.460 respondenten de survey volledig ingevuld, wat resulteerde in een respons van 58% in wave I.

Van deze respondenten gaven er 3.246 aan benaderd te mogen worden voor vervolgonderzoek. Van deze groep zijn per 1 juli 2025 de adressen geactualiseerd. 2.948 personen bleken nog een woonadres in Nederland te hebben op dat moment. Deze mensen zijn benaderd voor deelname aan wave II. Tussen september 2025 en december 2025 hebben 2.382 deelgenomen aan wave II, een respons van 81%.

De enquête is voor beide waves op dezelfde wijze uitgevoerd via sequentieel mixed-mode: respondenten kregen de mogelijkheid de vragenlijst online in te vullen (CAWI). Indien zij de vragenlijst niet online invulden werden ze thuis bezocht door een interviewer voor een face-to-face interview (CAPI). De bevrageerden konden de vragenlijst in het Oekraïens, Russisch en Nederlands invullen.

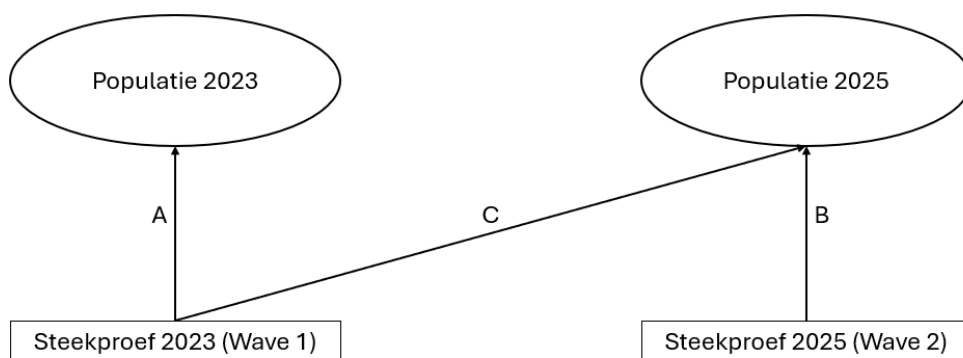
1.3

Weging

Voor de beschrijvende analyses zijn weegfactoren gebruikt die door het CBS zijn aangeleverd. Deze weegfactoren corrigeren voor verschillen in insluitkansen en non-respons, en hogen de nettosteekproef op naar wat bekend is over de doelpopulatie aan de hand van zes achtergrondkenmerken. De gewichten wegen per wave naar de populatie op het moment van de survey. Voor wave 1 wordt gewogen naar de doelpopulatie in 2023; voor wave 2 wordt gewogen naar de populatie in 2025. Per tijdstip kunnen op die manier uitspraken worden gedaan over de populatie op dat moment.

De weging is uitgevoerd op basis van een additief weegmodel. Hiervoor zijn de volgende kenmerken gebruikt voor het berekenen van de gewichten: geslacht, leeftijd, burgerlijke staat (gebaseerd op de BRP), plaats in het huishouden, ProvinciePlusG4 (de provincies, waarbij de vier grootste gemeenten apart zijn genomen: Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Rotterdam), vestigingsdatum in Nederland (24 februari - 30 juni 2022; 1 juli 2022 - 31 december 2022; 1 januari 2023 - 30 juni 2023) en stedelijkheid van de gemeente waar de respondent woont. Er zijn drie gewichten beschikbaar. Gewicht A weegt de data van wave I terug naar de populatie ten tijde van wave I, gewicht B weegt de data van wave II terug naar de populatie ten tijde van wave II, en gewicht C weegt de data van wave I voor de respondenten die nog in Nederland woonachtig zijn in 2025, terug naar de populatie van 2025 (zie figuur 1.1). Voor de factsheet zijn gewichten B en C gebruikt om ontwikkelingen in de huidige populatie te beschrijven, en gewicht B voor de beschrijving van de situatie in 2025.

Figuur 1.1 Visualisatie van de gewichten.

1.4

Beschrijving en toetsing

Voor deze publicatie worden de ontwikkeling van de arbeidsmarkt participatie en taal ontwikkeling van Oekraïense ontheemden beschreven in 2025, en waar mogelijk wordt gekeken naar de ontwikkeling hierin door de tijd, op basis van de LOCOV Survey. In deze publicatie wordt uitgesplitst naar achtergrondkenmerken om verschillen tussen groepen in kaart te brengen. Voor de leesbaarheid van deze publicatie zijn niet alle uitsplitsingen gepresenteerd. De resultaten die de factsheet in tekst en/of beeld gepresenteerd worden zijn de meest in het oog springende resultaten. In bijlage 3 hieronder zijn alle resultaten uit de factsheet gepresenteerd. Voor de uitsplitsingen naar achtergrondkenmerken is gekeken aan de hand van significantietoetsen. Voor al

deze toetsen is een tweezijdige significantie toets uitgevoerd met een significantie-niveau van 5%. Als $p < 0,05$ was, werd de nulhypothese dat er geen verschil is tussen subgroepen verworpen. Alle toetsen zijn gewogen uitgevoerd. Waar in de tekst wordt gesproken over veranderingen door de tijd of verschillen tussen groepen, betreft het altijd statistisch significante verschillen/veranderingen.

Voor de beschrijving van ontwikkeling is gekeken naar de subset van respondenten uit wave I die ten tijde van wave II nog aantoonbaar in Nederland waren ($N=3.130$ voor wave I, $N=2.382$ voor wave II). De gegevens zijn terug gewogen naar de populatie ten tijde van wave II. Op deze manier kunnen we uitspraken doen voor ontwikkelingen in de populatie die in 2025 in Nederland was.

2 Variabelenselectie

2.1 Variabelen over arbeidsmarkt

De beroepsbevolking bestaat uit mensen met werk en werklozen. Respondenten die 'Ja' hebben beantwoord op de vraag: 'Heeft u nu betaald werk in Nederland?' en jonger zijn dan 75 jaar zijn de werkenden ('nettoparticipatie'). Daarnaast behoort een deel van de respondenten onder de 75 jaar die 'Nee' hebben beantwoord tot de werkloze beroepsbevolking: zij die 'Ja' hebben geantwoord op de vragen 'Zou u op dit moment betaald werk willen hebben?' en 'Heeft u de afgelopen vier weken iets gedaan om aan werk te komen?', en ook 'Binnen 2 weken' antwoorden op de vraag 'Wanneer zou u met werk kunnen beginnen?'. Personen die in afwachting zijn van de uitslag van een sollicitatie worden ook gerekend bij de groep die actief gezocht heeft naar werk. Zie het CBS-begrip voor de definitie.

De overige personen behoren tot de niet-beroepsbevolking; daarin maken we nog een onderscheid **in semiwerklozen**. Dit zijn mensen die geen betaald werk hebben. Zij hebben de vraag 'Wanneer zou u met werk kunnen beginnen?' beantwoord met een langere termijn dan 'Binnen 2 weken', óf de vraag 'Heeft u de afgelopen vier weken iets gedaan om aan werk te komen?' met 'Nee' beantwoord. Het percentage semiwerklozen is ten opzichte van de niet-beroepsbevolking.

Voor **de redenen van het onbenut arbeidspotentieel** is aan mensen zonder betaald werk gevraagd: 'Waarom heeft u nu geen betaald werk? Kunt u de belangrijkste redenen noemen?'. De volgende antwoordopties waren mogelijk: 'Ik spreek de Nederlandse taal niet goed', 'Vanwege discriminatie', 'Er zijn geen geschikte vacatures', 'Ik ken te weinig mensen die mij aan een baan kunnen helpen', 'Vanwege mijn gezondheid, ik voel me niet goed', 'Omdat ik een te lage opleiding heb', 'Omdat ik een buitenlandse opleiding heb', 'Ik heb nog niet zoveel gezocht', 'Ik woon te afgelegen', 'Ik ben bezig met een opleiding/ik wil een opleiding gaan doen', 'Ik moet voor kinderen zorgen', 'Er is geen kinderopvang beschikbaar', 'De kinderopvang is te duur' en 'Verblijf in Nederland is tijdelijk, ik blijf niet lang in Nederland'. Voor deze factsheet zijn alle opties behouden.

Om te weten **hoe mensen zoeken naar werk** is aan respondenten die 'Ja' hebben beantwoord op de vraag: 'Heeft u de afgelopen vier weken iets gedaan om aan werk te komen?' gevraagd: 'Kunt u aangeven of u de afgelopen 4 weken één of meer van de volgende activiteiten heeft ondernomen om betaald werk te krijgen?'. De volgende antwoordopties waren mogelijk: 'Naar advertenties gekeken (op internet, in de krant, etc.)', 'Gesolliciteerd op een advertentie', 'Op eigen initiatief een werkgever benaderd', 'Familie, vrienden of relaties ingeschakeld', 'Via UWV/werk.nl gezocht', 'Heb mij bij een uitzendbureau opgegeven', 'Heb contact gehad met gemeente/klantmanager', 'Via sociale media gezocht', 'Andere activiteit' en 'Heb geen activiteit ondernomen'. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Het baanniveau is gebaseerd op twee open vragen, één voor zelfstandigen en één voor werkenden in loondienst, over hun beroep. De antwoorden zijn gecodeerd aan de hand van de International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) van de International Labour Organisation (ILO). Dit is vervolgens gehercodeerd aan de hand van een schakelschema van het CBS. Beroepsniveau 1 betreft beroepen zoals

schoonmakers en snackbarmedewerkers, waar basisonderwijs of (lager) middelbaar onderwijs voor volstaat. Niveau 2 omvat beroepen zoals verkoper en kapper, waar een lager of middelbaar onderwijsniveau voor nodig is. Beroepsniveau 3, waaronder doktersassistent en IT-ondersteuning vallen, vereist middelbaar of hoger onderwijs. Tot slot behoren beroepen met veel verantwoordelijkheid, zoals leraar en softwareontwikkelaar, die hoger of wetenschappelijk onderwijs vragen, tot niveau 4. Er is gebruikgemaakt van ISCO in Oekraïne en ISCO in Nederland. (Bron: NSN Survey)

Om **de werktevredenheid** te achterhalen is aan de mensen die als werknemer in loondienst werken gevraagd: 'Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden bent u met uw huidige baan? Het cijfer 1 betekent dat u heel erg ontevreden bent. Het cijfer 10 betekent dat u heel erg tevreden bent'.

Om meer inzicht te krijgen in **de werkomstandigheden** is aan de mensen die 'Ja, betaald werk' hebben beantwoord op de vraag 'Heeft u nu betaald werk in Nederland?' gevraagd: 'En nog een paar vragen over het werk. Heeft u de volgende dingen meegemaakt op uw werk?'. De antwoordopties waren: 'Onderbetaald of niet betaald voor werk', 'Zeer lange werktijden', 'Geen pauzes of rusttijd kunnen nemen', 'Geen toegang tot drinkwater, voedsel of een toilet', 'Ik voelde mij niet vrij om alles te zeggen wat ik dacht', 'Bedreigingen of geweld door de werkgever, collega's en/of leidinggevende', 'Lichamelijk zwaar werk', 'Onveilige of ongezonde werkomstandigheden' en 'Seksuele intimidatie'. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Voor **onverwachte uitgaven** is gevraagd: 'Kunt u/Kan uw huishouden onverwachte noodzakelijke uitgaven doen ter waarde van 1500 euro, zonder daarvoor geld te lenen?'. De vraag kon worden beantwoord met 'Ja' en 'Nee'. Voor de factsheet is 'Nee' gebruikt om aan te geven welke respondenten niet genoeg geld hadden voor onverwachte uitgaven.

Om te weten **of er geld overblijft**, is gevraagd: 'Hoe is de financiële situatie op dit moment van uw huishouden? Is er te weinig geld, wordt er geld overgehouden of is er precies genoeg geld?'. Mensen konden een van de volgende antwoorden kiezen: 'Te weinig geld', 'Overhouden; er is meer geld dan wordt opgeemaakt' en 'Precies genoeg geld'. Voor de factsheet is gebruikgemaakt van de antwoordoptie 'Te weinig geld'.

2.2 Variabelen over taal

Voor de indicatie **van de beheersing van de Nederlandse taal** is gevraagd: 'Hoe goed spreekt u de Nederlandse taal? Op een schaal van 1 tot 10, welk cijfer geeft u dan? Hierbij betekent een 1 dat u geen Nederlands spreekt en een 10 dat u zeer goed Nederlands spreekt.'

Voor **moeite met gesproken Nederlands** is gevraagd: 'Heeft u, als u een gesprek in het Nederlands heeft, vaak, soms of nooit moeite met de Nederlandse taal?' met als antwoordopties: 'Ik spreek geen Nederlands', 'Ja, vaak', 'Ja, soms' en 'Nee, nooit'. Voor deze factsheet zijn de antwoordopties 'Ik spreek geen Nederlands' en 'Ja, vaak' samengevoegd tot 'Vaak'.

Voor **moeite met het lezen van Nederlands** is gevraagd: 'Heeft u bij het lezen van kranten, brieven of folders vaak, soms of nooit moeite om de Nederlandse taal te

begrijpen?' met als antwoordopties: 'Ja, vaak', 'Ja, soms' en 'Nee, nooit'. Voor deze factsheet is gebruikgemaakt van de antwoordoptie 'Ja, vaak'.

Voor **moeite met het schrijven van Nederlands** is gevraagd: 'Heeft u moeite met het schrijven in de Nederlandse taal?' met als antwoordopties: 'Ja, vaak', 'Ja, soms' en 'Nee, nooit'. Voor deze factsheet is gebruikgemaakt van de antwoordoptie 'Ja, vaak'.

Voor de wens om Nederlands te leren is gevraagd: 'Zou u de Nederlandse taal meer willen leren?' met als antwoordopties: 'Ja', 'Misschien' en 'Nee'. In deze factsheet is de antwoordoptie 'Ja' gebruikt om de motivatie om Nederlands te leren aan te duiden.

Om te bepalen of er **hulp nodig is bij het leren van Nederlands**, zijn de mensen geselecteerd die 'Ja' hebben beantwoord op de vraag: 'Zou u de Nederlandse taal meer willen leren?' en bij de vraag 'We willen u nu vragen waar u nog hulp bij nodig heeft. Heeft u nu hulp nodig op een van de volgende gebieden?' hebben aangegeven dat ze hulp nodig hebben bij 'Het leren van Nederlands'.

Voor **het volgen van een Nederlandse** taalcursus is gevraagd: 'Volgt u op dit moment een cursus Nederlandse taal?' met als antwoordopties: 'Ja' en 'Nee'. Voor de factsheet is de antwoordoptie 'Ja' gebruikt om te bepalen wie een cursus Nederlands volgt.

Voor **het volgen van een Nederlandse taalcursus in het verleden** gold: als op de vraag 'Volgt u op dit moment een cursus Nederlandse taal?' 'Nee' is geantwoord, is vervolgvraag gesteld: 'Heeft u in het verleden een Nederlandse taalcursus gevolgd?' met als antwoordopties: 'Ja, gevolgd en afgerond', 'Ja, gevolgd maar niet afgerond' en 'Nee'. Voor de factsheet zijn de antwoordopties 'Ja, gevolgd en afgerond' en 'Ja, gevolgd maar niet afgerond' samengevoegd om te bepalen wie er in het verleden een cursus Nederlands heeft gevolgd.

Om te weten wie van plan is **in de toekomst een cursus Nederlands te volgen**, is aan respondenten die op dit moment geen Nederlandse taalcursus volgen en in het verleden geen cursus hebben gevolgd gevraagd: 'Bent u van plan om een Nederlandse taalcursus te volgen?' met als antwoordopties: 'Ja, binnen 6 maanden', 'Ja, maar niet binnen 6 maanden', 'Nee' en 'Weet niet'. Voor deze factsheet zijn de antwoordopties 'Ja, binnen 6 maanden' en 'Ja, maar niet binnen 6 maanden' samengevoegd.

Mensen **zonder intentie om een cursus Nederlands te volgen** zijn degenen die 'Nee' hebben geantwoord op de vraag of ze een cursus Nederlands volgen, een cursus Nederlands hebben gevolgd of een cursus Nederlands van plan zijn te volgen.

Waar en hoe vaak Oekraïners de taal leren is gevraagd: 'Er zijn verschillende manieren om de Nederlandse taal te leren. Kunt u aangeven hoe vaak u op dit moment de taal op deze manier leert?' De manieren waren: via een taalschool/taalcursus, via zelfstudie (internetsites, huiswerk, boeken, YouTube, apps), via een vrijwilliger/taalcoach/taalbuddy, via Nederlandse vrienden, kennissen of burens, via werk/vrijwilligerswerk, of via een opleiding (middelbare school/mbo/hbo/universiteit). Hierbij konden ze aangeven: 'Niet', 'Minder dan 1 dag per week', '1 à 2 dagen per week', '3 à 4 dagen per week', '5 à 6 dagen per week' en 'Elke dag'. Voor de factsheet zijn deze antwoordopties aangehouden, met uitzondering op dat '5 à 6 dagen per week' en 'Elke dag' zijn samengevoegd tot '5 of meer dagen'.

Welke **taal op het werk** wordt gesproken, is alleen gevraagd aan mensen die werken in loondienst. Daarbij is gevraagd: 'Welke taal gebruikt u het meest in uw werk?' De antwoordopties waren: 'Nederlands', 'Engels', 'Oekraïens', 'Duits', 'Pools', 'Russisch' en 'Anders'. Voor deze factsheet zijn alleen 'Nederlands' en 'Engels' gebruikt; 'Oekraïens' en 'Russisch' zijn samengevoegd.

Voor moeite met gesproken Engels is gevraagd: 'Heeft u vaak, soms of nooit moeite met het spreken van de Engelse taal?' met als antwoordopties: 'Ik spreek geen Engels', 'Ja, vaak', 'Ja, soms' en 'Nee, nooit'. Voor de factsheet zijn de antwoordopties 'Ik spreek geen Engels' en 'Ja, vaak' samengevoegd. Ook is de antwoordoptie 'Nee, nooit' gebruikt.

Voor **de wens om Engels te leren** is gevraagd: 'Zou u de Engelse taal meer willen leren?' met als antwoordopties: 'Ja', 'Misschien' en 'Nee'. De antwoordoptie 'Ja' is gebruikt voor deze factsheet.

Van de groep die 'Ja' heeft beantwoord, is gevraagd naar **een Engelse taalcursus**: 'Volgt u op dit moment een cursus Engelse taal?' met als antwoordopties: 'Ja' en 'Nee'. Als 'Nee' is geantwoord, is gevraagd: 'Heeft u in het verleden in Nederland een Engelse taalcursus gevolgd?' met als antwoordopties: 'Ja, gevolgd en afgerond', 'Ja, gevolgd maar niet afgerond' en 'Nee'. Voor deze factsheet is de groep meegenomen die momenteel een Engelse taalcursus volgt of in het verleden heeft gevolgd.

2.3 Achtergrondvariabelen

Geslacht. Hierbij is gebruikgemaakt van zelfrapportage. Naast 'man' en 'vrouw', is de optie 'anders' aangeboden. Een handvol deelnemers heeft hier gebruik van gemaakt. Aangezien de groep te klein is om een aparte categorie te vormen voor de analyses, worden deze respondenten niet meegenomen bij uitsplitsingen naar geslacht.

Leeftijd is bij de werkvariabelen ingedeeld in 4 categorieën: '15-24 jaar', '24-44 jaar' en '45-64 jaar' en '65 jaar en ouder'. De categorie '65 jaar en ouder' is hierbij veelal weggelaten. Bij de taal variabelen zijn bij sommige variabelen 4 categorieën gebruikt: '15-24 jaar', '24-44 jaar' en '45-64 jaar' en '65 jaar en ouder' en bij sommige variabelen zijn 3 categorieën gebruikt: '15-24 jaar', '24-44 jaar' en '45 jaar en ouder'. Leeftijd is uitgevraagd in wave I. Deze leeftijd is constant gehouden in wave II zodat respondenten niet verschuiven tussen leeftijdscategorieën over de tijd.

Opleidingsniveau. Bij uitsplitsingen naar opleidingsniveau gaat het om het hoogst gevolgde opleidingsniveau voor aankomst in Nederland (maximaal basisonderwijs, lager middelbaar onderwijs, hoger middelbaar onderwijs en hoger onderwijs). Deze variabele is geconstrueerd op basis van een groot aantal indicatoren die betrekking hebben op onderwijs gevolgd in Oekraïne en onderwijs gevolgd in derde landen (voor aankomst in Nederland). Opleidingen die in Nederland gevolgd zijn worden hierbij niet meegenomen.

3 Onderliggende cijfers

Tabel B3.1 (Niet)-beroepsbevolking Oekraïense vluchtelingen (2023 & 2024).

(Niet)-beroepsbevolking					
Geslacht^a		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Man	Werkzaam (nettoparticipatie)	66%	702	71%	517
	Werkloos	13%	145	10%	71
	Niet-beroepsbevolking (overige)	16%	196	15%	128
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	6%	64	5%	34
Vrouw	Werkzaam (nettoparticipatie)	58%	1.324	65%	1.049
	Werkloos	12%	291	8%	143
	Niet-beroepsbevolking (overige)	23%	566	20%	327
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	7%	167	7%	109
Opleidingsniveau		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Lager middelbaar onderwijs	Werkzaam (nettoparticipatie)	62%	372	65%	256
	Werkloos	11%	69	7%	28
	Niet-beroepsbevolking (overige)	21%	139	20%	89
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	6%	34	8%	30
Hoger middelbaar en beroepsonderwijs	Werkzaam (nettoparticipatie)	57%	399	64%	311
	Werkloos	14%	106	12%	59
	Niet-beroepsbevolking (overige)	23%	178	20%	100
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	7%	49	4%	20
Hoger onderwijs	Werkzaam (nettoparticipatie)	64%	1.140	71%	918
	Werkloos	12%	221	8%	105
	Niet-beroepsbevolking (overige)	17%	339	14%	194
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	7%	134	6%	85

Leeftijd		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
15-24 jaar	Werkzaam (nettoparticipatie)	53%	372	64%	295
	Werkloos	15%	109	14%	62
	Niet-beroepsbevolking (overige)	25%	182	17%	80
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	8%	53	5%	26
25-44 jaar	Werkzaam (nettoparticipatie)	72%	1.131	79%	881
	Werkloos	11%	182	7%	79
	Niet-beroepsbevolking (overige)	11%	187	8%	98
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	6%	104	6%	69
45-64 jaar	Werkzaam (nettoparticipatie)	60%	501	63%	385
	Werkloos	15%	137	10%	64
	Niet-beroepsbevolking (overige)	18%	172	20%	130
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	7%	64	7%	42
Totaal		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Totaal	Werkzaam (nettoparticipatie)	61%	2.027	67%	1.568
	Werkloos	12%	438	9%	214
	Niet-beroepsbevolking (overige)	21%	764	18%	456
	Niet-beroepsbevolking (semiwerkloos)	7%	231	6%	144

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.2 Aandeel werkloos en werkzaam als aandeel van beroepsbevolking; semi-werkloos en overig als aandeel van niet-beroepsbevolking. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Beroepsbevolking in Nederland		
	Wave 1 (N totaal = 2.465)	Wave 2 (N totaal = 1.782)
Werkloos	17%	12%
Werkzaam	83%	88%
Niet-beroepsbevolking in Nederland		
	Wave 1 (N totaal = 995)	Wave 2 (N totaal = 600)
Semi-werkloos	24%	25%
Overig	76%	75%

Tabel B3.3 Welke redenen noemen Oekraïense vluchtelingen zonder werk voor het niet hebben van werk? Op basis van Wave 2 (2025).

Redenen voor het niet hebben van werk	Wave 2 (N=813)
	Aandeel
Spreek de Nederlandse taal niet goed	
Belangrijke reden	51%
Beetje belangrijke reden	21%
Niet belangrijke reden	28%
Zorg voor de kinderen	
Belangrijke reden	44%
Beetje belangrijke reden	11%
Niet belangrijke reden	45%
Geen geschikte vacatures	
Belangrijke reden	39%
Beetje belangrijke reden	21%
Niet belangrijke reden	40%
Gezondheidsproblemen	
Belangrijke reden	37%
Beetje belangrijke reden	15%
Niet belangrijke reden	48%
Ken te weinig mensen die mij kunnen helpen aan een baan	
Belangrijke reden	35%
Beetje belangrijke reden	19%
Niet belangrijke reden	46%

Tabel B3.4 Zorg is de reden voor geen werk, uitgesplitst tussen mannen en vrouwen. Op basis van Wave 2 (2025).

Zorg voor de kinderen			
Geslacht ^a	Waarde	Wave 2	N
Man	(Beetje) belangrijke reden	32%	20
Man	Niet belangrijke reden	68%	44
Vrouw	(Beetje) belangrijke reden	60%	179
Vrouw	Niet belangrijke reden	40%	107
Er is geen kinderopvang beschikbaar			
Geslacht ^a	Waarde	Wave 2	N
Man	(Beetje) belangrijke reden	14%	7
	Niet belangrijke reden	88%	57
Vrouw	(Beetje) belangrijke reden	24%	72
	Niet belangrijke reden	76%	214

De kinderopvang is te duur			
Geslacht ^a	Waarde	Wave 2	N
Man	(Beetje) belangrijke reden	8%	5
	Niet belangrijke reden	92%	59
Vrouw	(Beetje) belangrijke reden	24%	70
	Niet belangrijke reden	76%	216

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.5 Hoe hebben Oekraïense vluchtelingen gezocht naar werk? Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Hoe naar werk gezocht		
Waarde	Wave 1 (N = 587) ^a	Wave 2 (N = 305) ^a
Naar advertenties gekeken	70%	79%
Gesolliciteerd op een advertentie	32%	43%
Op eigen initiatief een werkgever benaderd	31%	32%
Familie, vrienden or relaties ingeschakeld	35%	46%
Via UWV/werk.nl	13%	24%
Bij een uitzendbureau opgegeven	17%	19%
Contact met gemeente/klantmanager	12%	12%
Sociale media	40%	47%
Andere activiteit	10%	11%

a Alleen aan respondenten gevraagd die de afgelopen 4 weken iets heeft gedaan om aan werk te komen.

Tabel B3.6 Hoe hebben Oekraïense vluchtelingen werk gevonden? Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Hoe werk gevonden		
Waarde	Wave 1 (N = 1.931)	Wave 2 (N = 1.474)
Via advertentie (op internet, in de krant, etc.)	12%	16%
Zelf een werkgever benaderd (open sollicitatie)	14%	17%
Via familie, vrienden of relaties	39%	38%
Via UWV/werk.nl	1%	1%
Via een uitzendbureau	15%	11%
Via gemeente/contactpersoon van de gemeente (klantmanager)	7%	5%
Via sociale media	4%	4%
Werd gevraagd	6%	6%
Anders	3%	2%

Tabel B3.7 Het baanniveau in Oekraïne aan de hand van het International Standards Coding Occupation (ISCO-2008) door de International Labour Organisation (ILO). Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Baanniveau (ISCO)	Aandeel		
ISCO niveau	Oekraïne (N=2.002)	Wave 1 (N=1.951)	Wave 2 (N=1.489)
Niveau 1 (lagere school volstaat, bijvoorbeeld schoonmaker)	2%	48%	42%
Niveau 2 (middelbare school/mbo, bijvoorbeeld kapper of kok)	46%	39%	43%
Niveau 3 (hbo/mbo, bijv. doktersassistent of IT-ondersteuning)	18%	4%	7%
Niveau 4 (hbo/wo, bijv. tandarts of leraar voortgezet onderwijs)	34%	9%	8%

Tabel B3.8 De baanmatch op basis van baanniveau in Oekraïne en baanniveau in Nederland. Het totaal en uitgesplitst tussen mannen en vrouwen. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Totaal		Wave 1		Wave 2	
	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Totaal	Beroepsniveau boven premigratie	4%	57	5%	53
Totaal	Beroepsniveau match	32%	424	33%	328
Totaal	Beroepsniveau onder premigratie	64%	868	62%	638
Geslacht		Wave 1		Wave 2	
Geslacht ^a	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Man	Beroepsniveau boven premigratie	5%	26	5%	16
	Beroepsniveau match	44%	200	50%	155
	Beroepsniveau onder premigratie	51%	236	45%	141
Vrouw	Beroepsniveau boven premigratie	4%	31	5%	37
	Beroepsniveau match	25%	224	24%	173
	Beroepsniveau onder premigratie	71%	632	70%	496

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.9 ISCO niveau in Nederland vergeleken met Oekraïne

ISCO niveau		Wave 1		Wave 2	
Oekraïne	Nederland	Aandeel	N	Aandeel	N
0	0	64%	594	55%	389
	1	18%	170	22%	151
	2	15%	141	20%	137
	3 of 4	3%	25	3%	23
2	0	26%	210	21%	132
	1	36%	294	36%	219
	2	34%	277	38%	237
	3 of 4	3%	26	4%	27
3	0	28%	89	25%	59
	1	34%	108	28%	68
	2	29%	92	31%	74
	3 of 4	8%	26	16%	38
4	0	34%	208	28%	130
	1	25%	151	22%	105
	2	20%	123	26%	122
	3 of 4	21%	128	24%	112

Tabel B3.10 Het baanniveau in Nederland. Uitgesplitst tussen mannen en vrouwen. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Geslacht		Wave 1		Wave 2	
Geslacht ^a	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Man	Niveau 1	37%	246	31%	151
	Niveau 2	49%	326	55%	258
	Niveau 3 of 4 ^b	14%	97	14%	68
Vrouw	Niveau 1	54%	683	49%	492
	Niveau 2	34%	443	36%	372
	Niveau 3 of 4 ^b	12%	155	15%	146

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

b Niveau 3 en 4 zijn samengevoegd omdat de groepen anders te klein zijn.

Tabel B3.11 De werktevredenheid onder de Oekraïense vluchtelingen. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025)

Werktevredenheid				
	Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Totaal	7	1.931	7	1.569
Man ^a	7	643	7	517
Vrouw ^a	7	1.287	7	1.050
Basisonderwijs	8	69	8	57
Lager middelbaar onderwijs	8	357	8	256
Hoger middelbaar en beroepsonderwijs	8	375	7	311
Hoger onderwijs	7	1.089	7	919
15-24 jaar	7	354	7	233
25-44 jaar	7	1.067	7	850
45-64 jaar	7	488	7	466

^a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.12 Wat maken de Oekraïense vluchtelingen mee op werk? Op basis van Wave 2 (2025).

Werkomstandigheden	
Waarde	Aandeel ja (N=1.569)
Onderbetaald of niet betaald voor werk	11%
Zeer lange werktijden	16%
Voelde zich niet vrij om alles te zeggen	14%
Lichamelijk zwaar werk	37%
Onveilige of ongezonde werkomstandigheden	14%
Geen pauzes of rusttijd kunnen nemen	9%
Geen drinkwater, voedsel of toilet	2%
Bedreigingen of geweld	4%
Seksuele intimidatie	1%

Tabel B3.13 Welke uitgave kunnen Oekraïense vluchtelingen doen? Het totaal en uitgesplitst tussen mannen en vrouwen, of ze wonen in een gemeentelijk opvang of niet, en of ze wel of geen werk hebben. Op basis van Wave 2 (2025).

Totaal				
Uitsplitsing	Variabele	Waarde	Aandeel	N
Totaal	Vakantie	Ja	63%	1.491
		Nee	37%	891
	Kleren kopen	Ja	65%	1.545
		Nee	35%	837
	Onverwachte uitgaven > €1500	Ja	42%	986
		Nee	58%	1.396
Geslacht				
Uitsplitsing ^a	Variabele	Waarde	Aandeel	N
Man	Vakantie	Ja	68%	498
		Nee	32%	252
	Kleren kopen	Ja	70%	517
		Nee	30%	233
	Onverwachte uitgaven > €1500	Ja	51%	375
		Nee	49%	375
Vrouw	Vakantie	Ja	61%	991
		Nee	39%	637
	Kleren kopen	Ja	63%	1.027
		Nee	37%	601
	Onverwachte uitgaven > €1500	Ja	38%	610
		Nee	62%	1.018
Woonlocatie				
Uitsplitsing	Variabele	Waarde	Aandeel	N
Gemeentelijke opvanglocatie	Onverwachte uitgaven > €1500	Ja	39%	629
Niet GOL		Nee	61%	1.025
		Ja	50%	357
		Nee	50%	371
Arbeidsstatus				
Uitsplitsing	Variabele	Waarde	Aandeel	N
Werkzaam	Onverwachte uitgaven > €1500	Ja	51%	787
		Nee	49%	782
Niet werkzaam		Ja	25%	199
		Nee	75%	614

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.14 Financiële situatie huishouden. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Woonlocatie					
		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Niet GOL	Te weinig geld	31%	246	22%	129
	Overhouden	10%	75	10%	54
	Precies genoeg	60%	468	68%	376
Gemeentelijke opvanglocatie	Te weinig geld	31%	509	30%	407
	Overhouden	9%	148	8%	106
	Precies genoeg	60%	979	62%	820
Arbeidsstatus					
		Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Werkzaam	Te weinig geld	22%	322	20%	255
	Overhouden	14%	204	12%	144
	Precies genoeg	65%	963	68%	866
Niet werkzaam	Te weinig geld	47%	433	45%	281
	Overhouden	2%	19	3%	16
	Precies genoeg	52%	484	53%	330

Tabel B3.15 Het gemiddelde taalcijfer wat Oekraïense vluchtelingen zichzelf geven. Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Gemiddelde taalcijfer				
Geslacht	Wave 1		Wave 2	
Geslacht ^a	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Man	2,2	988	2,9	750
Vrouw	2,2	2.138	3,1	1.628
Opleidingsniveau	Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Basisonderwijs	3,8	170	4,9	130
Hoger middelbaar en beroepsonderwijs	2,3	656	3,0	490
Hoger onderwijs	2,1	1.672	3,1	1.302
Lager middelbaar onderwijs	1,9	550	2,3	403
Leeftijd	Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
15-24 jaar	3,1	648	4,2	463
24-44 jaar	2,1	1.466	3,0	1.127
45-64 jaar	1,9	793	2,6	621
65 jaar en ouder	1,3	223	1,6	171
Totaal	Wave 1		Wave 2	
Uitsplitsing	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Totaal	2,2	3.130	3	2.382

a Enkele respondenten identificeren zichzelf niet als 'vrouw' of 'man'. Deze respondenten zijn buiten beschouwing gelaten voor de analyse aan de hand van geslacht.

Tabel B3.16 Hoe gaat het met de Nederlandse en Engelse taalvaardigheid van de Oekraïners? Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Heeft u, als u een gesprek in het Nederlands heeft, vaak, soms of nooit moeite met de Nederlandse taal?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Vaak	85%	2.649	76%	1.821
Soms tot nooit	15%	481	24%	561
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Heeft u bij het lezen van kranten, brieven of folders vaak, soms of nooit moeite om de Nederlandse taal te begrijpen?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Vaak	74%	2.315	65%	1.551
Soms	20%	623	26%	608
Nooit	6%	192	9%	223
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
En heeft u moeite met het schrijven in de Nederlandse taal?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Vaak	79%	2.486	71%	1.700
Soms	15%	456	21%	490
Nooit	6%	188	8%	192
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Zou u de Nederlandse taal meer willen leren?				
			Wave 2	N
Ja			75%	1.792
Misschien			20%	464
Nee			5%	126
Totaal			100%	2.382
We willen u nu vragen waar u nog hulp bij nodig heeft. Heeft u nu hulp nodig op een van de volgende gebieden? Het leren van Nederlands				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Niet genoemd	56%	1.743	50%	1.191
Genoemd	44%	1.387	50%	1.191
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Volgt u op dit moment een cursus Nederlandse taal?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Ja	32%	1.010	30%	723
Nee	68%	2.120	70%	1.659
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Heeft u in het verleden een Nederlandse taal cursus gevolgd?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Ja, gevolgd en afgerond	5%	109	19%	307
Ja, gevolgd maar niet afgerond	22%	476	27%	448
Nee	72%	1.535	55%	904
Totaal	100%	2.120	100%	1.659

Bent u van plan om een Nederlandse taalcursus te volgen?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Weet niet	26%	404	34%	307
Ja, binnen 6 maanden	44%	673	34%	311
Ja, maar niet binnen 6 maanden	13%	205	12%	109
Nee	17%	253	20%	176
Totaal	100%	1.535	100%	904
Welke taal gebruikt u het meest in uw werk?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Anders	8%	149	6%	81
Engels	64%	1.157	58%	857
Nederlands	17%	311	29%	435
Oekraïens	7%	124	5%	76
Russisch	4%	62	2%	33
Totaal	100%	1.804	100%	1.482
Heeft u vaak, soms of nooit moeite met het spreken van de Engelse taal?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Ik spreek geen Engels	24%	763	23%	544
Ja, vaak	22%	701	19%	449
Ja, soms	35%	1.104	36%	850
Nee, nooit	18%	562	23%	539
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Zou u de Engelse taal meer willen leren?				
	Wave 1	N	Wave 2	N
Ja	66%	2.073	57%	1.357
Misschien	23%	711	27%	644
Nee	11%	346	16%	381
Totaal	100%	3.130	100%	2.382
Volgt u op dit moment een cursus Engelse taal?				
			Wave 2	N
Ja			19%	443
Nee			81%	1.939
Totaal			100%	2.382
Heeft u in het verleden in Nederland een Engelse taalcursus gevolgd?				
			Wave 2	N
Ja, gevolgd en afgerond			6%	120
Ja, gevolgd maar niet afgerond			8%	151
Nee			86%	1.669
Totaal			100%	1.939

Noot: Resultaten zijn gewogen naar de populatie ten tijde van 2023 bij wave 1 en ten tijde van 2025 bij wave 2.

Tabel B3.17 Hoe leren Oekraïners de Nederlandse taal? Hoe vaak per week doen ze het op deze manier? Op basis van Wave 1 (2023) en Wave 2 (2025).

Er zijn verschillende manieren om de Nederlandse taal te leren. Kunt u aangeven hoe vaak u op dit moment de taal op deze manier leert?					
		Wave 1 (N=3.130)		Wave 2 (N=2.382)	
Uitsplitsing	Waarde	Aandeel	N	Aandeel	N
Taalschool	Niet	71%	2.225	74%	1.752
	Minder dan 1 dag per week	3%	105	3%	70
	1 à 2 dagen per week	18%	560	20%	475
	3 à 4 dagen per week	3%	93	3%	59
	5 of meer dagen	5%	146	1%	27
Zelfstudie	Niet	31%	976	26%	618
	Minder dan 1 dag per week	18%	550	20%	472
	1 à 2 dagen per week	27%	851	26%	612
	3 à 4 dagen per week	11%	343	12%	283
	5 of meer dagen	13%	409	17%	397
Vrijwilliger	Niet	74%	2.320	76%	1.799
	Minder dan 1 dag per week	9%	280	9%	209
	1 à 2 dagen per week	13%	411	12%	276
	3 à 4 dagen per week	2%	61	2%	40
	5 of meer dagen	2%	58	2%	58
Vrienden	Niet	52%	1.616	46%	1.096
	Minder dan 1 dag per week	16%	512	18%	421
	1 à 2 dagen per week	15%	466	14%	326
	3 à 4 dagen per week	6%	200	8%	185
	5 of meer dagen	11%	336	15%	354
Werk	Niet	58%	1.811	49%	1.155
	Minder dan 1 dag per week	10%	304	10%	230
	1 à 2 dagen per week	10%	321	11%	252
	3 à 4 dagen per week	9%	265	13%	298
	5 of meer dagen	14%	430	19%	446
Opleiding	Niet	88%	2.753	87%	2.065
	Minder dan 1 dag per week	2%	75	2%	56
	1 à 2 dagen per week	3%	90	3%	76
	3 à 4 dagen per week	1%	42	2%	47
	5 of meer dagen	5%	170	6%	137

Noot: Resultaten zijn gewogen naar de populatie ten tijde van 2023 bij wave 1 en ten tijde van 2025 bij wave 2.

Deze reeks omvat korte verslagen van onderzoek dat door of in opdracht van het WODC is verricht. Opname in de reeks betekent niet dat de inhoud het standpunt van de Minister van Justitie en Veiligheid weergeeft. Alle rapporten van het WODC zijn gratis te downloaden van [WODC Repository](#).

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), Kennisinstituut voor de rechtsstaat, is een onafhankelijk kennisinstituut dat valt onder het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het WODC draagt bij aan behoud en verbetering van de rechtsstaat via het (laten) uitvoeren van kwalitatief hoog wetenschappelijk onderzoek. En door het aanbieden van gevraagde en ongevraagde kennis, verbeterpunten en (waar mogelijk) denkrichtingen.

Meer informatie:

www.wodc.nl